

13. Haragszol ránk? – József megbocsát testvéreinek, József a megmentő

Élettéma: Családi dráma, országos baj; harag, kibékülés, önzés és felelősségvállalás: Haragszol ránk? – Békességszerzés

Bibliai téma, történet: József megbocsát testvéreinek – József a megmentő – 1Mózes 43–45

Ajánlott ének: Örövendezetek az erős Istennek! (Református énekeskönyv 81/1 [RÉ48, RÉ21]); Mindenek meghallják (Református énekeskönyv 236/1 [RÉ48], 184/1 [RÉ21]; Harangszó 49/1)

MI VAN A ZSÁKBAN?

Textilzsákba vagy rafiazsákba előzetesen tegyünk különböző tárgyakat, amiket tapintás alapján is fel lehet ismerni, legalább annyit, ahány gyerek van a csoportban. Kerülhet bele ennivaló is, de olyat és annyit érdemes beletenni, amit aztán el tudunk a gyerekekkel fogyasztani. Kerülhet a zsákba

- játék: plüssállat, labda, építőkocka, legófigura stb.
- használati tárgy: fakanál, szivacs, vágódeszka, tálka, kalapács stb.
- gyümölcs: alma, füge, banán, narancs, dió stb.
- édesség: csokipénz, csokiszelet, drasztécukor, szaloncukor, keksz stb.
- és egy (lehetőleg fém) dísz tárgy: váza vagy serleg, kehely

Szintén előzetesen kis cédulákra írjunk sorszámokat, annyit, ahány fős a csoport.

Húzzanak a gyerekek egy-egy sorszámot, majd a számok szerinti sorrendben nyúljanak bele egyenként a zsákba. Mindenki tapintson ki egy tárgyat, amit meg tud nevezni. Nevezze is meg, majd vegye ki. Alkossanak a gyerekek a kivett tárgyából csoportokat: tegyék külön helyre a játékokat, gyümölcsöket, édességet, használati tárgyakat és a dísz tárgyat.

Mindegyik tárgycsoportról mondják el, hogy milyen dolgok kerültek oda, mi a tárgyak közös neve, esetleg más jellemzője. Miben különbözik tőlük a dísz tárgy? Miben más, miért különlegesebb? Kiknek van otthon olyan dísz tárgy, ami valamiért különösen fontos a családnak? Ki tudja elmesélni, miért?

MI VAN A SZÍVBEN?

Józsefnek is volt egy különleges tárgya, ami nagyon fontos volt neki. Egy ezüst serleg, amiből ivott, és amiből jósvolt is, az egyiptomiak szokása szerint. Éppen ezért megbecsülte, nagyon szép és értékes volt, kitént a többi serleg közül. Aki csak ránézett, megsodálta, és biztosan akadt olyan ember, aki magában azt mondta: „De jó lenne nekem is egy ilyen.” Nem véletlen hát, hogy Józsefnek a serleg adta a következő cselhez az ötletet.

Az 1Mózes 43,15 – 45,28 alapján meséljük el a testvérek megérkezésének, majd a közös lakomának a történetét. Aztán József cselét a gabonás zsákokkal és a serleggel. Majd Júda vallomását és áldozatát, amit kész volt bemutatni Benjáminért. Végül azt, ahogy József megismerteti magát a testvéreivel. A testvérek ijedségét és megkönnyebbülését. Zárszóként pedig az Egyiptomba való költözést, amivel Isten megmentette Izrael fiait az éhínségtől.

Kérdések a beszélgetéshez:

Hogyan fogadta József házában a felügyelője az Egyiptomba visszatérő testvéreket?

Miért volt különleges a lakoma? Milyen hangulatban telt el?

Mit talált ki József már megint? Mire szolgált ez a „csel”?

Hogyan fogadták a testvérek, amikor meglétt a „bűnjel”?

Mit mondott Júda a nagyúrnak? Miért ő beszélt? Mit ajánlott fel cserébe Benjámin szabadságáért?

Miért ekkor fedte fel József a kiletét? Miért várt ilyen sokáig? Hogyan viselkedett, amikor elárulta, ki ő?

Mi lett a történet vége? Hogyan teljesedtek be József álmái? Ki mozgatta mindvégig a szálakat?

KEHELYKIRAKÓ

Előzetesen vágjunk ki nagyméretű kehelyformákat papírból, annyit, amennyi kis (5-6 fős) csoportot ki tudunk alakítani. Segítenek a következő formák: <http://www.canstockphoto.hu/kehely-ban-halom-13557129.html>

A kehelyformákat vágjuk fel 12-12 darabra. A darabokra írjuk rá a történet egy-egy kulcsszavát, pl. ezeket:

- ajándék
- a ház felügyelője
- ebéd
- legkisebb testvér
- élelem
- zsák szája
- ezüst serleg
- rabszolgám
- kezességet vállalt
- hangos sírásra fakadt
- életben maradtatok
- hozzátok ide apámat

Kis csoportokban kapják meg a gyerekek egy-egy kehelyforma darabjait, rajtuk a történet kulcsszavaival. Legelőször is rakják ki a formát, és olvassák el a kulcsszavakat. Mindenki válasszon 2-3 kulcsszót, és vegye ki a kehelydarabot. Majd a kulcsszavak segítségével mondják el a gyerekek együtt a történetet, és közben rakják ki újra a kehelyt. Aki a történetet folytatni szeretné, az elhelyezi a kehelydarabját, és a rajta lévő szóval folytatja a történetet. A játék a csoportokban párhuzamosan zajlik.

ÉTELOSZTÁS

Csoportonként válasszanak a gyerekek egy-egy gyümölcsöt és/vagy csomag édességet, és osszák szét egymás között. A legügyesebben mesélő csoportok választhatnak először (a zsákból előkerült gyümölcsök, édességek közül). A gyümölcsöt szedjék gerezdekre vagy vagdossák fel, hogy mindenkinek jusson.

VÉGE JÓ, MINDEN JÓ

„Vége jó, minden jó” – így szól a népmesei bölcsesség. De nem csak a mesében lehet ilyen. Egy családi viszály vagy egy országos baj is végződhet jól, ha észrevesszük benne Isten akaratát. Mert bizony, azt észre kell venni. Ha Jákób nem engedi el Benjámint, ha a testvérek nem érznek őszinte bűnbánatot, ha Júda nem olyan önfeláldozó, akkor minden másképp alakulhatott volna. József is bármikor bosszút állhatott volna a testvérein. De nem így történt, mert Isten másképp rendezte a dolgot. És mindenki észrevette, mit kell tennie. Pedig nem volt könnyű.

Adjunk hálát Jákób Istenének imádsággal és énekkel (*Református énekeskönyv* 81/1):

Örvendeztetek
Az erős Istennek!
Énekeljetek
Dicséreteket,
Szép énekeket
Jákób Istenének!

Énekünket kísérhetjük ritmushangszerekkel, amihez készítsünk rázogatókat. A legegyszerűbb rázogató úgy készül, hogy kupakos, csavaros tetejű dobozba, tégelybe szemes terményt – búzát, árpát, kukoricát, babot, rizst – töltünk. A doboztetőt erősen rögzítjük (szükség esetén körbe lehet ragasztani ragasztószalaggal), és már rázhatjuk is. Attól függően, hogy mi a doboz, tégely anyaga, és mit töltünk bele, különböző hangszínű és erejű hangot kapunk. A sokféle hang kíséretével még teljesebb lesz örvendező énekünk.

KINÉL VAN A POHÁR?

A játékosok – kettő kivételével – körben lekuporodnak a földre, és térdükre hajtják a fejüket. Ők a testvérek. József és egy szolga nincs közöttük. József a kör közepére áll, a szolga pedig körbejár a testvérek mögött. Mindegyik mögött lehajol, mintha letenne valamit. Egyikőjük mögött tényleg letesz egy poharat – ő lesz a játékban Benjámint –, majd megy, és hajolgat tovább. József egyszer csak megkérdi: „Kinél van a pohár?” A testvérek felnéznek. Ha „Benjámint” helyesen válaszol, ő lehet a következő szolga, a régi szolga leül a helyére. Ha „Benjámint” nem ismeri fel a szerepét, a régi szerepétással folytatódik tovább a játék, ilyenkor József és a szolga szerepet cserélhetnek.

Az „Elvesztettem zsebkendőmet” körjáték mintájára fogóváltozattal is játszhatjuk, ekkor nincs szükség a József-szerepre. A szolga ugyanúgy hajolgatva jár körbe, és amikor leteszi a poharat, futni kezd. „Benjámint” is felpattan, és megpróbálja elkapni a szolgát. Ha sikerül, mielőtt a szolga beállna a helyére, akkor ő lesz a következő körben a szolga. Ha nem sikerül, visszakuporodik a helyére.

TESTVÉRKÉPEK

A gyerekek alkossanak nagyobb (10-11 fős) csoportokat, a játékban ők lesznek a testvérek. Mintha egy fotóalbumban lapoznának, mutassák meg a testvérek mozdulataival, arckifejezésével, hogy ami velük történik, az milyen érzelmeket vált ki belőlük. A testvérek álljanak be egy-egy élőképbé a jeleneteknek megfelelően:

- Megérkezés József házához
- Meghívás ebédre
- Hódolat Egyiptom kormányzója előtt
- A kormányzó asztalánál
- Indulás hazafelé
- Megvan a serleg
- Hogy tehetetek ilyet?
- Engem büntess, ne a fiút!
- Én vagyok József, a testvéretek!
- Haragszol ránk?

HARAGSZOL RÁM?

Előfordul, hogy mi is félve járulunk valaki elé: Haragszol rám? Lehet, hogy ki se mondjuk, csak a mozdulatainkból, a viselkedésünkkel lehet leolvasni a kérdést. De mi lehet a kérdés oka? Valami rosszat tettünk? Elmulasztottunk valamit? Vagy csak rossz érzésünk van a másik miatt?

A gyerekek választhatnak az alábbi feladatok közül:

- Találjatok ki páros helyzeteket, amikor elhangzik a Haragszol rám? kérdés, és játsszátok is el ezeket.
- Írj egy-egy rövid levelet valakihez, amiben szintén szerepel a Haragszol rám? kérdés.
- Nem mindenki a „szavak embere”. Aki úgy érzi, nehéz erről beszélni, az rajzolhat egy képet is ezzel a címmel: Haragszol rám?

Melyik helyzetben jutottatok el a bocsánatkérésig, megbocsátásig is?

JÓZSEF SORSRUHÁJA

József álmai beteljesedtek, és tarka ruhája sem volt hiába. Már ifjúként kiemelte és megkülönböztette őt a többiektől, és a sorsát jelképező ruhadarabbá változott. Hiszen Egyiptom kormányzójaként is különleges ruhát viselt, ami mindenki mástól megkülönböztette őt. Készítsük el József színes és tarka „sorsruháját” együtt, összefoglaló feladatként:

Mindenki rajzol vagy fest egy képet, ami József történetének valamelyik fázisát ábrázolja – ahány gyerek, annyi fáziskép. A képek egy nagy ruhaforma egy-egy foltját alkotják majd, montázszerűen. Amikor minden kép elkészült, illesszük azokat egy nagy csomagolópapírból készült ruhaformára, és ragasszuk rá a képeket. Végül helyezzük el a sorsruhát a falon, faliújságon.

Ötletforrás és motivációs kép: <https://krisztamami.wordpress.com/2012/11/22/41-jozsef-es-a-szines-kabat/>

